

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

สถาบันสื่อสารมวลชน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดคุณค่า และการถ่ายทอดภาพลักษณ์ของสังคม สื่อมวลชนกลายเป็นช่องทางในการกระจายประสบการณ์ (Experience) ความรู้ (Knowledge) ความบันเทิง (Entertainment) ให้แก่สมาชิกของสังคมอย่างถ้วนทั่ว ซึ่งผู้รับจะนำไปติดตามแต่สถานภาพของสังคม (Social Status) และบริบททางวัฒนธรรม และการเมือง (Culture and Politic Contexts) ของแต่ละบุคคล ประสบการณ์ และความรู้ที่ส่งผ่านมาจากสถาบันสื่อสารมวลชน จึงมีอำนาจและสถานะเป็นตัวควบคุมทางสังคม (Social Control) ในขณะเดียวกันก็อาจเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์สังคม (Social Critique) ไปด้วยพร้อมๆกัน

ขณะที่ประสบการณ์ตรงในชีวิตของมนุษย์มีอยู่อย่างจำกัด สถาบันสื่อสารมวลชน จึงเข้ามาเป็นสื่อกลางในการขยายขอบเขตของประสบการณ์แก่สมาชิกในสังคม โดยเฉพาะในปัจจุบันซึ่งถือเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร (Information Age) ผู้ที่มีข้อมูลมาก ย่อมเป็นผู้ได้เปรียบ ดังนั้นสังคมจึงกลายเป็นสังคมแห่งการแสวงหาข้อมูล สถาบันสื่อสารมวลชนจึงได้ก้าวเข้ามา มีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม

หากย้อนไปสู่อดีต จะพบว่าองค์กรสื่อสารมวลชน ที่ทำหน้าที่ด้านการกระจายข้อมูลข่าวสาร มักประกอบด้วยบุคลากรที่เป็นเพศชายมากกว่าสตรี เนื่องจากงานประเภทนี้มีลักษณะอันโดดเด่นคือ ต้องการความรวดเร็ว ความคล่องตัวเป็นอย่างมาก และจะพบได้ว่า ผู้บุกเบิกงานด้านสื่อสารมวลชนในยุคเริ่มต้น มักเป็นเพศชายทั้งสิ้น อาทิ หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยนั้นก่อตั้งโดย หมอบรัดเลย์ วิทยุกระจายเสียง ก่อตั้งโดย

พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เมื่อปี พ.ศ. 2470 และวิทยุโทรทัศน์ ก่อกำเนิดโดย จอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อปี พ.ศ. 2494

ต่อมาเมื่อมีแรงงานสตรีจำนวนมากเข้ามาทำงาน ในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆมากขึ้น โดยเฉพาะ ตำแหน่งผู้สื่อข่าว ทั้งที่ในระยะเริ่มแรก ผู้สื่อข่าวสตรียังมิมีฐานะ และบทบาทที่จำกัดมาก แต่เมื่อสภาพสังคม เศรษฐกิจเปิดกว้างมากขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้บทบาทของสตรีในวงการสื่อสารมวลชนขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ถึงกระนั้นก็มีได้หมายความว่าผู้สื่อข่าวสตรีเหล่านี้จะได้รับการยอมรับ และได้รับการส่งเสริมในวิชาชีพมากเท่าที่ควร จึงมักไม่พบว่าสตรีดำรงตำแหน่งระดับผู้บริหาร ที่มีอำนาจการตัดสินใจในระดับนโยบายขององค์กรมากนัก

จากงานวิจัย "สำรวจสถานภาพแห่งองค์ความรู้เรื่องสตรี กับสื่อมวลชนไทย ในประเทศไทย" พ.ศ.2520-2535 โดยกาญจนา แก้วเทพ และวิลาสินี พิพิธกุล (กาญจนา แก้วเทพ, 2539) ได้ศึกษาทั้งจากวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่างๆ พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวกับสตรีเพียง 83 เรื่อง ในจำนวนนี้มีงานที่ศึกษาสตรีในฐานะผู้ส่งสารเพียง 12 เรื่อง ขณะที่งานที่ศึกษาสตรีในฐานะผู้รับสารมีถึง 42 เรื่อง ศึกษาช่องทางการสื่อสาร 55 เรื่อง แม้ว่าความเป็นจริงในปัจจุบัน จำนวนสตรีที่เป็นผู้ส่งสารมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ชายก็ตามที่ ผู้วิจัยให้เหตุผลว่าการที่มีผู้ศึกษาผู้ส่งสารสตรีน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ส่งสาร เข้าถึงตัวได้ยาก เพราะมีการกีดกันตัว

โดยทั่วไปภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์นั้น ถือได้ว่าเป็น " สื่อของผู้ชาย " เนื่องจากในยุคเริ่มต้นแห่งการก่อกำเนิดหนังสือพิมพ์นั้น บุคคลกลุ่มแรกที่เข้าไปวางรากฐานและสานต่อในยุคแรกนั้นคือเพศชาย ในประเทศไทยเองนั้นก็มิได้เป็นข้อยกเว้น จะเห็นว่าตั้งแต่ยุคแห่งการกำเนิดหนังสือพิมพ์บางกอกริคอร์ดเดอร์ ที่ดำเนินงานโดยหมอบรัดเลย์ และมีพัฒนาการด้านสิ่งพิมพ์ที่ส่งต่อมายังคนไทยรุ่นต่อมา อาทิ เทียนวรรณ ก.ศ.ร.กฤษดาภ กระทั่งปัจจุบัน อาชีพผู้สื่อข่าวยังคงลักษณะความเป็นอาชีพของเพศชายดังเช่นในอดีต แม้ว่าสตรีจะเริ่มก้าวเข้ามาสู่อาชีพผู้สื่อข่าวมากขึ้น โดยเฉพาะงานข่าว อันเป็นงานที่ต้องอาศัยความอดทน ความคล่องตัว ความเข้มแข็งทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอย่างมาก คนทั่วไป หรือแม้แต่

คนในวงวิชาชีพข่าวเอง เห็นว่างานหนังสือพิมพ์ยังคงเป็นงานที่เหมาะสมกับเพศชาย มากกว่าสตรี โดยเฉพาะในตำแหน่งผู้สื่อข่าว อันถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กรด้านข่าวสาร ด้วยเหตุผลสำคัญ คือความแตกต่างด้านร่างกายระหว่างเพศชาย และสตรี

ความแตกต่างด้านร่างกาย ระหว่างเพศ ทำให้สตรี และเพศชายไม่เท่าเทียมกัน ทั้งในด้านบทบาท และหน้าที่ โดยเฉพาะสตรีมักจะตกอยู่ในฐานะ “ผู้ด้อยกว่า” อยู่เสมอมา ดังนั้น ในการทำงานข่าว แม้ว่า ปัจจุบัน สตรีจะก้าวเข้าสู่งานในอาชีพผู้สื่อข่าวมากขึ้น และมีจำนวน มากกว่าเพศชายก็ตาม แต่กลับมิได้ทำให้สถานะของผู้สื่อข่าวสตรีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

เนื่องจากการประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว ต้องอาศัยความรวดเร็ว และความคล่องตัว สูง แต่ด้วยสภาพร่างกายที่แตกต่างกับเพศชาย ทำให้สตรีถูกมองว่าเป็นเพียง “แรงงาน ถาวร” ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเพียงแต่ข่าวเบาๆ (soft news) อาทิ ข่าวสตรี ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ส่วนผู้สื่อข่าวชายมักจะได้รับมอบหมายให้ดูแลงานข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวทหาร ซึ่งถือว่าเป็นข่าวหนัก (hard news) และ บ่อยครั้งที่ผู้สื่อข่าวชายสามารถเข้ามา ทำงาน และดูแลประเภทงานข่าวที่เป็นสายงานหลักของผู้สื่อข่าวสตรีด้วย ขณะที่ผู้สื่อข่าวสตรี กลับมีโอกาสน้อยในการก้าวล่วงเข้าไปในสายงานข่าวที่เป็นของผู้สื่อข่าวชาย

ส่วนในด้านความก้าวหน้าทางอาชีพนั้น โอกาสก้าวหน้าในอาชีพของสตรีในงาน เฉพาะเพศชาย และผู้หญิงที่ก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหารยังมีอยู่จำนวนน้อยมาก ทั้งๆที่ปัจจุบันสังคมไทย เริ่มเปิดรับ และพิจารณาความสามารถ และศักยภาพ ในการทำงานของผู้หญิงมากกว่าที่จะมอง เพียงด้าน โครงสร้างร่างกายเท่านั้น

นอกจากนี้ เจตคติเกี่ยวกับเพศนิยม (Sexism) ที่เชื่อว่าเพศบางเพศ มีความเหนือกว่า หรือด้อยกว่าอีกเพศหนึ่ง และได้ใช้เพศเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการตัดสินใจ วินิจฉัยในทุกสิ่งทุกอย่าง ยังคงมีอิทธิพลกับความรูสึกของสังคม เพื่อนร่วมงาน หรือแม้แต่ ตัวผู้สื่อข่าวสตรีเอง ว่าสตรีนั้น ไม่เหมาะสมกับการทำงานข่าว

โบรวอแมน (อ่างใน ปราณี เดชวิทยาพร, 2533) ให้นิยาม บทบาททางเพศว่าเป็นลักษณะพฤติกรรมของเพศชายและสตรีเพศ โดยพบว่าลักษณะทั่วไปของเพศชาย จะมีความก้าวร้าว รักความอิสระ กระตือรือร้น มีเหตุมีผล รักความก้าวหน้า ตัดสินใจเด็ดขาด ตรงไปตรงมา ไม่ชอบการฟุ้งฟิง

ส่วนลักษณะพฤติกรรมของสตรีเพศ คือ เอาแต่อารมณ์ ถูกครอบงำได้ง่าย ชอบบอมนตาม ตัดสินใจยาก ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง นิสัยเรียบร้อย ต้องการความปลอดภัย อ่อนไหวง่าย ไม่มีเหตุผล รู้จักกาลเทศะ

ความแตกต่างระหว่างเพศ ตามเจตคตินี้เอง ที่ทำให้เกิดการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่กัน ในสังคม ซึ่ง โฮลเตอร์ (อ่างใน ปราณี เดชวิทยาพร , 2533) กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจำแนกความแตกต่างระหว่างเพศว่า จากความแตกต่างทางด้านร่างกาย ผู้ชายจะถูกมองในลักษณะของความเข้มแข็ง อดทน ขณะที่สตรีถูกมองว่าเป็นผู้ที่อ่อนแอกว่า จึงทำให้เกิดการแบ่งแยกแรงงานกันอย่างชัดเจน โดยที่เพศชายจะเป็นผู้ว่า และเป็นฝ่ายหาเลี้ยงครอบครัว ขณะที่สตรีจะเป็นเพียงผู้ตามเท่านั้น

เครปส์ และ โรเซ็น และเจอร์ดี (อ่างใน นันญา พันธุ์เจริญ , 2537 : 14) กล่าวว่า อาชีพของสตรี แต่ไหนแต่ไรมานั้น มักถูกจำกัดอยู่ในแวดวงอาชีพ เสมียน พยาบาล ครู เลขานุการ และ โดยทั่วไปมักพบว่า งานของเพศชายมักมีสถานภาพ เกียรติภูมิในสังคมสูงกว่างานของสตรี

กาญจนา แก้วเทพ (2540: 15) ได้วิเคราะห์ ฐานะทางวิชาชีพของสตรีในบทบาทผู้ผลิต โดยดูจากจำนวน และปริมาณการจ้างแรงงานสตรีในองค์กรสื่อมวลชน พบว่า แม้จำนวนสตรีในตลาดแรงงานสื่อมวลชนจะมีจำนวนมาก แต่สตรีก็มักอยู่ในตำแหน่งพนักงาน ผู้รับใช้ ผู้บริหารเท่านั้น และมีสตรีจำนวนน้อยมาก ที่อยู่ในระดับผู้บริหาร ผู้ร่างนโยบาย หรือผู้ตัดสินใจ

นอกจากนี้ยังพบว่า มีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะทางเพศ (Sexual Division

of Labour) คือถ้าเป็นข่าวการเมือง และข่าวเศรษฐกิจ ต้องเป็นเรื่องของผู้สื่อข่าวชาย แต่
ถ้าเป็นข่าวสังคม ข่าวสตรี เด็ก จะต้องเป็นหน้าที่ของผู้สื่อข่าวสตรีอย่างแน่นอน ทั้งนี้เกิดจาก
ความเชื่อที่ว่า สตรีเป็นเพศที่อ่อนแอ และขาดคุณสมบัติที่เชื่อกันว่า นักหนังสือพิมพ์ชายพึงมี
คือพลังกำลัง ความอดทน และการอุทิศตนเพื่องาน แต่การที่สตรีมีความรู้สึกไว มองประเด็น
ข่าวอย่างละเอียดอ่อน ลึกซึ้ง และเป็นนักสังเกตการณ์ที่ดี กลับไม่มีอยู่ในเกณฑ์ของคุณสมบัติ
ที่จำเป็นของผู้สื่อข่าว

ในวงการ feminist บางกลุ่มถึงกับเสนอว่า “ สัญชาตญาณ และประสบการณ์ของ
ความเป็นแม่ยังสามารถเป็นจุดทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญในการเป็นนักหนังสือพิมพ์อีกด้วย ” ทั้งนี้
เพราะประสบการณ์ดังกล่าว หล่อหลอมสตรีให้มีศิลปะในการฟัง ความละเอียดถี่ถ้วน
ความกระตือรือร้น ความจริงใจและความรัก ซึ่งผู้สื่อข่าวที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติเหล่านี้
(อ้างใน กาญจนา แก้วเทพ , 2531 : 5)

ในวิชาชีพผู้สื่อข่าว โดยเฉพาะในงานหนังสือพิมพ์ แต่ดั้งเดิม มักได้รับ
การจัดประเภทว่าเป็นอาชีพของเพศชาย แต่ระยะหลังมีสตรีเข้ามาประกอบวิชาชีพนี้มากขึ้น
ในตำแหน่งผู้สื่อข่าว จึงมีแนวโน้มว่าวงวิชาชีพสื่อสารมวลชน เริ่มจะเปิดโอกาสให้สตรี
มีความเท่าเทียมกับชายมากขึ้น นอกจากนี้ขอบเขตงานข่าวของสตรี ยังได้ขยายแนวทาง
หรือเปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวสตรีได้แสดงความสามารถ และศักยภาพมากขึ้น จากเดิม
ที่ผู้สื่อข่าวสตรี มักจะทำหน้าที่ในการรายงานข่าวอย่างจำกัด บางประเภทเท่านั้น อาทิ
ข่าวสังคม ข่าวสตรี ข่าวบันเทิง แต่ต่อมาผู้สื่อข่าวสตรีได้แสดงความสามารถในการรายงาน
ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา หรือแม้แต่ข่าวอาชญากรรมมากขึ้น และยังปรากฏว่า
มีผู้สื่อข่าวสตรี ที่ก้าวขึ้นสู่ระดับบรรณาธิการข่าวสังคม สตรี หรือเป็นเจ้าของนิตยสาร
เพิ่มขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นแนวโน้มที่ดีของสตรีในวิชาชีพวารสารศาสตร์

ปรากฏการณ์เหล่านี้ได้เกิดขึ้นในสังคมยุคใหม่ ซึ่งเป็นยุคของสังคมอุตสาหกรรม
ข่าวสาร ที่สตรีเริ่มเข้ามามีขีดครองพื้นที่ในการทำงานด้านข้อมูลข่าวสารมากขึ้น แต่ยังมี
ข้อสงสัยอยู่ว่า โอกาสของผู้สื่อข่าวสตรี จะสามารถเข้าไปทำงานข่าวที่ถือว่าเป็นงานของเพศชาย
ได้มากเพียงใด และแม้ว่าหนังสือพิมพ์จะเป็นเรื่องของวิชาชีพ แต่อคติทางเพศจะยังมีอิทธิพล

เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเพียงใด งานวิจัยนี้ จึงสนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลง ในการขยายขอบเขตงานข่าวของผู้หญิงในสังคมไทยว่า เกิดขึ้นในลักษณะใด มีปัจจัยส่งเสริม และข้อจำกัดอย่างไรบ้าง อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อองค์ความรู้ด้านสตรีศึกษา โดยเฉพาะ ในอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชน ในปัจจุบัน และอนาคต

ปัญหานำวิจัย

1. การขยายขอบเขตงานข่าวของผู้สื่อข่าวสตรีเป็นไปในทิศทางใด พิจารณาประเภทงานข่าว และตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ

2. ศักยภาพ ความสามารถ รวมทั้งปัจจัยด้าน ครอบครัว ลักษณะงาน และกระแสสิทธิสตรี มีความเกี่ยวข้อง ต่อการขยายขอบเขตงานของผู้สื่อข่าวสตรีอย่างไรบ้าง

3. ปัจจัยใดบ้างที่เป็นข้อจำกัด ต่อการขยายขอบเขตงานของผู้สื่อข่าวสตรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะ และทิศทางการขยายขอบเขตงาน ของผู้สื่อข่าวสตรี ในวิชาชีพวารสารศาสตร์

2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริม และข้อจำกัด ต่อการขยายขอบเขตงานข่าว ของผู้สื่อข่าวสตรี

ข้อสันนิษฐานงานวิจัย

1. ผู้สื่อข่าวสตรีมีการขยายขอบเขตงาน ไปสู่ข่าวอาชญากรรม ข่าวกีฬา และข่าวภูมิภาคมากขึ้น
2. ผู้สื่อข่าวสตรีมีแนวโน้มการขยายงาน ไปสู่สื่อโทรทัศน์ในระดับสูง
3. ปัจจัยด้านศักยภาพ ความสามารถ และสิทธิสตรี เป็นปัจจัยส่งเสริมการขยายขอบเขตงานของผู้สื่อข่าวสตรี
4. ปัจจัยด้านครอบครัว และลักษณะงาน เป็นข้อจำกัดสำคัญ ต่อการขยายขอบเขตงานของผู้สื่อข่าวสตรี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะอาชีพผู้สื่อข่าวของสตรี ในสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ในปัจจุบัน โดยจะศึกษานุเคราะห์ด้านงานข่าวในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน 13 ชื่อฉบับ ได้แก่ Bangkok Post The Nation มติชน สยามรัฐ ไทยโพสต์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด แนวหน้า บ้านเมือง กรุงเทพธุรกิจ วัฏจักร ผู้จัดการ

ส่วนในองค์กรวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ เลือกศึกษานุเคราะห์จากองค์กร ที่มีทั้งสื่อวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 7 องค์กร ดังนี้

1. สถานีวิทยุโทรทัศน์ ไทยทีวีสี ช่อง 3
2. สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบก ช่อง 5
3. สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบก ช่อง 7

- 4.สถานีวิทยุโทรทัศน่ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.
- 5.สถานีวิทยุโทรทัศน่แห่งประเทศไทย
- 6.สถานีวิทยุโทรทัศน่ ไอทีวี
- 7.สำนักข่าวไทย

นิยามศัพท์

- 1.ผู้สื่อข่าวสตรี หมายถึง สตรีที่ทำงานข่าว ในกองบรรณาธิการขององค์กรสื่อสารมวลชน หนังสือพิมพ์รายวัน 13 ชื่อฉบับ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน่ 7 องค์กร รวมทั้งหมด 20 องค์กร
- 2.การขยายขอบเขตงาน หมายถึง การเปลี่ยนสายงานข่าว ของผู้สื่อข่าวสตรีในงานข่าวต่างๆ ทางสื่อมวลชนทุกแขนง เช่น สายข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา กีฬา ฯลฯ ทั้งนี้รวมไปถึงการเลื่อนตำแหน่งจาก ผู้ปฏิบัติงาน ไปทำหน้าที่ด้านบริหารงานข่าว ในองค์กรข่าวด้วย
- 3.การข้ามสื่อ หมายถึง การเปลี่ยนองค์กรสื่อของผู้สื่อข่าวสตรี ระหว่างสื่อต่างประเภทกัน เช่น ระหว่าง สื่อหนังสือพิมพ์ ระหว่าง สื่อวิทยุกระจายเสียง และระหว่างสื่อวิทยุโทรทัศน่
- 4.ปัจจัยส่งเสริม หมายถึง องค์ประกอบที่สนับสนุน การขยายขอบเขตงานข่าว ของผู้สื่อข่าวสตรี โดยแบ่งเป็น
  - ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเป็นสตรี บุคลิกภาพ ศักยภาพ ความสามารถ
  - ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว ลักษณะงาน นโยบายองค์กร ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพ สิทธิสตรี

5.ข้อจำกัด

หมายถึง องค์ประกอบที่ขัดขวางการขยายขอบเขตงานข่าว
ของผู้สื่อข่าวสตรี โดยแบ่งเช่นเดียวกับปัจจัยเสริม คือ

-ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเป็นสตรี บุคลิกภาพ ศักยภาพ
ความสามารถ

-ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว ลักษณะงาน นโยบายองค์กร
ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพ สิทธิสตรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.ทำให้ทราบแนวโน้ม ลักษณะการขยายขอบเขตงาน ของ ผู้สื่อข่าวสตรี

2.เพื่อทราบถึงปัจจัยส่งเสริม และข้อจำกัด ในการขยายขอบเขตงานข่าว
ของผู้สื่อข่าวสตรี

3.เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านสตรีศึกษาในงานข่าว นำไปสู่การขยายขอบเขต
งานข่าว ของผู้สื่อข่าวสตรี ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การขยายขอบเขตงานข่าวของผู้สื่อข่าวสตรี

